Kulttuuri & luonto

REITTEJÄ JA KOHTEITA

Imatra

Tekijät

Karoliina Ahtiainen, Etelä-Karjalan Liikunta ja Urheilu ry
Niina Lindblad, Etelä-Karjalan Liikunta ja Urheilu ry

Yhteistyössä

Etelä-Karjalan Virkistysaluesäätiö
Saimaa Geopark
Imatran kaupunki

Lähteet

Etelä-Karjalan retkeilysivusto: https://www.ekarjala-retkeily.fi
Outdooractive: https://www.outdooractive.fi
Luontoreitit - ja polut, Imatran kaupunki: https://www.imatra.fi/luontopolut
Kansikuvat: Niina Lindblad
Kuvat sivuilla 1, 5, 6, 9, 12, 15, 16, 17: Niina Lindblad
Kuvat sivuilla 7, 8, 10, 13, 14: imatra.kuvat.fi
Kuva sivulla 11: Essi Kultanen
Kartta sivulla 4: Maanmittauslaitos, Maastotietokanta

Ulkoasu: Canva
Julkaistu 2023

maaseuturahasto

IMATRA

Reittiteemat

Luontokohteet

Teeman reitit ovat luontoreittejä ja -kohteita, joihin kätkeytyy Etelä-Karjalan luonnon ominaispiirteitä ja erikoisuuksia.

Muinaiskohteet

Teeman reiteillä olevat muinaiskohteet kertovat siitä, miten ihmiset menneisyydessä elivät ja millaisia jälkiä he jättivät jälkeensä.

Sotahistoriakohteet

Teeman reiteillä tutustutaan Suomen sotahistoriaan historiallisten paikkojen, tarinoiden ja kohteiden kautta.

Kulttuuripyöräily

Teeman reiteillä pääset tutustumaan kulttuurimaisemiin ja -kohteisiin pyöräilyn lomassa.

Selitteet

- Soveltuu lapsiperheille
- Kävelyreitti
- Esteetön
- Melontareitti
- Soveltuu pyöräilyreitiksi
- Joukkoliikenneystävällinen
- Soveltuu geokätköilyyn
- Saimaa Geopark-kohde

Vaativuustaso

Helppo	Kohtalainen	Haastava
●○○	●●○	●●●

IMATRA

Reitit

1. Imatran arkkitehtuuri- ja nähtävyyskierros
2. Kruununpuisto
3. Kylpylän luontopolku
4. Lammassaaren georeitti
5. Mellonlahden luontolenkki
6. Risuniemen luontopolku
7. Seppoin polku
8. Tainion luontopolku
9. Ukonniemen monikäyttöreitti
10. Vuoksenniskan georeitti
11. Vuoksen kulttuurilenkki
12. Oritsaaren ja Kytösen melontareitti
13. Urkonsaaren melontakierros

Kohteet

14. Imatran Valtionhotelli
15. Kolmen Ristin Kirkko
16. Pyhän Nikolaoksen kirkko
17. Vedenpyhityspuisto
18. Imatran vesivoimalaitos
19. Kaupunginmuseo
20. Teollisuustyöväen asuntomuseo
21. Veteraanipuisto
22. Vallinkosken kulttuurimaisema
23. Hiljan piha
24. Rajamuseo

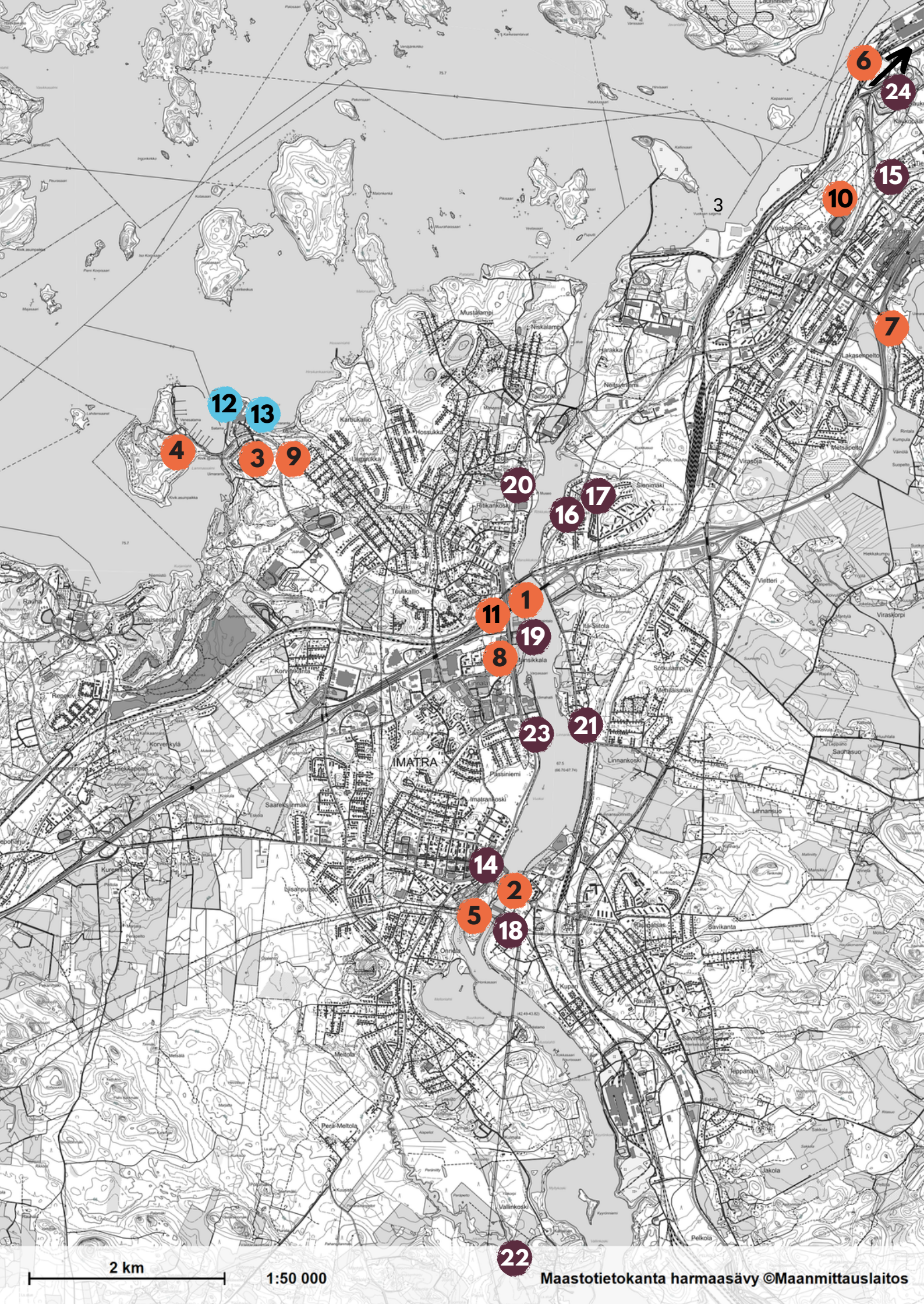
6
24
15
10
3
7
12
13
4
3
9
20
17
16
1
11
19
8
23
21
14
2
5
18
22
IMATRA
2 km
1:50 000
Maastotietokanta harmaasävy ©Maanmittauslaitos

Kulttuuripyöräily, sotahistoriakohteet

Imatran arkkitehtuuri- ja nähtävyyskierros

39 km

Kohtalainen

Kuvaus

Arkkitehtuurikierroksella tutustut Imatran valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön sekä yksittäisiin arkkitehtuurikohteisiin.

Reitin varrella:

- Ukonniemen matkailualue
- Imatran kylpylä
- Imatran Valtionhotelli
- Kruununpuisto ja kaupunkipuro
- Kuparitien teollisuuden asuntoalue
- Siitolan kartano
- Työläisten asuntoalue Lättälä
- Johdon asuma-alue Insinööriniemi
- Kolmen Ristin kirkko
- Elokuvateatterirakennus BioVuoksi
- Niskalammen asuinalue
- Teollisuustyöväen asuntomuseo
- Kulttuurikeskus Virta ja Imatran kaupungintalo

Paras aika vuodesta: huhtikuu-lokakuu

Saapuminen

Yleinen reitin lähtöpaikka on Imatran keskusliikenneasema.

Osoite: Koskikatu 1, 55120 Imatra

Kohokohdat

Imatran Valtionhotelli on tunnetuin ja jopa Suomen kauneimmaksi rakennukseksi äänestetty kansallisromanttinen rakennus. Vuonna 1903 valmistunut arkkitehti Usko Nyströmin suunnittelema Valtionhotelli toimi sisällissodan aikana sotilassairaalana ja toisen maailmansodan aikana siinä oli ensin Kannaksen armeijan esikunta ja myöhemmin päämajan sotilashallinto-osasto.

Lisätietoa

- Opastusta tilauksesta:
  imatratours.fi
  imatranmatkailuoppaat.fi
- QR-koodista reitin kartta ja tarkat tiedot

2

Muinaiskohteet

Imatran Kruununpuisto

2,4 km

Kohtalainen

Kuvaus

Reitillä tutustut alueen mullistaneeseen geologiaan, lähiluontoon ja voimalaitokseen. Polkujen varrella saat tietoa alueen geologiasta, historiasta, luonnosta ja ihmisen toiminnasta alueella. Puiston läpi virtaava Imatran kaupunkipuro erottaa polun kahdeksi lenkiksi.

Puistoalueen polkuja pitkin pääsee tutustumaan Suomen vanhimpaan luonnonsuojelualueeseen ja metsän kätköissä voi nähdä vaikkapa harvinaisen liito-oravan tai valkoselkätikan.

Varustaudu reitille hyvillä jalkineilla. Polkujen huollosta vastaa Imatran kaupunki.

Paras aika vuodesta: huhtikuu-lokakuu

Saapuminen

Kruununpuiston luontopolut sijaitsevat Imatrankoskella muinaisuoman ja voimalaitoskanavan välisellä alueella.

Poluille pääsee parhaiten Imatrankosken siltojen välillä olevalta parkkialueelta.

Osoite: Ylisyöksy 1, 55100 Imatra

Kohokohdat

Muinaisuomanpuistossa näet parhaiten Vuoksen syntyvaiheessa muodostuneet hiidenkirnut, joita on alueella useita kymmeniä, kenties jopa satoja.

Lisätietoa

- Kävelykierrokset: Imatran Matkailuoppaat ry imatranmatkailuoppaat.fi
- Kuuluisat Koskinäytökset pääosin kesäkaudella

3

Luontokohteet

Imatran kylpylän luontopolku

5,2 km

Kohtalainen

Kuvaus

Luontopolku alkaa Imatran kylpylän pihapiiristä, etenee Malonsalmelle ja palaa osittain samaa reittiä takaisin.

Luontopolun varrella on 31 rastipistettä, joilla kerrotaan erilaisista luonnonilmiöistä sekä kasvi- ja eläinlajeista. Vehreimmillään polku on keväällä ja alkukesällä, jolloin monet kasvit kukkivat, ja lintujen laulu on jatkuvaa. Syksyinen luonto puolestaan tarjoaa hiljaisuutta ja hienoja ruskan värejä.

Luontopolun huollosta vastaa Imatran kaupunki.

Paras aika vuodesta: toukokuu-lokakuu

Saapuminen

Imatran kylpylälle kulkee paikallisbusseja.

Luontopolku alkaa nimensä mukaisesti Imatran kylpylältä ja on merkitty valkoisin maalimerkein.

Osoite: Purjekuja 2, 55420 Imatra

Kohokohdat

Vanhat venevajat luontopolun varrella ovat viehättävä näky.

Luontopolun kaukaisin piste on Malonsalmen sillan luona, mistä voi jatkaa vielä Malonsaaren ympäri (2 km).

Lisätietoa

- Imatran kylpylän luontopolku - opasvihko
- QR-koodista reitin kartta ja tarkat tiedot

4

Muinaiskohteet

Lammassaaren georeitti

3,4 km

Kohtalainen

Kuvaus

Lammassaaren georeitillä pääset tutustumaan kolmeen eri aikatasoon ikivanhan kallioperän, hiekkarinteiden ja muinaisrantojen kautta.

Reitillä on useita Saimaa Geoparkin opasteita. Lähtöpisteellä olevaan karttaan on merkitty kolme eri reittivaihtoehtoa. Voit myös yhdistellä eri reittejä mielesi mukaan!

Reitin varrella:

- Jäätikköjokisuisto ja muinaisrannat
- Lammassaaren kota ja laavu
- Imatran venesatama
- Lammassaaren rantakalliot
- Kivikautinen asuinpaikka

Paras aika vuodesta: maaliskuu-marraskuu

Saapuminen

Lammassaaressa sijaitsee Imatran satama, jossa on hyvät pysäköintimahdollisuudet autoilijalle.

Osoite: Lammassaarentie 5, 55420 Imatra

Kohokohdat

Ihminen löysi tiensä Lammassaareen jo kauan sitten. Tämän osoittavat muinaisrantojen tuntumasta löydetyt kivikautiset asuinpaikat.

Lammassaari on Ensimmäisen Salpausselän reunamuodostumaan kuuluva suisto. Sen kerrostuminen alkoi noin 12 300 vuotta sitten, kun jäätikköjoen tunneliuoman suu avautui sulavan jäätikön reunalla railoksi ja edelleen jäätikkölahdeksi.

Lisätietoa

- Lammassaaren luontopolku -opasvihko
- Muinaismerestä Saimaaksi
- Imatran georeitti
- Etelä-Karjalan esihistoria: Lammassaari

5

Luontokohteet

Mellonlahden luontolenkki

2,4 km

Kohtalainen

Kuvaus

Mellonlahti Imatrankosken alapuolella on keidas kaupungin keskustan läheisyydessä. Luontolenkillä pääset Imatrankosken ja Vuoksen luontoon aivan kaupungin keskustassa.

Mellonlahti on eristetty Vuoksesta penkereellä, ja se muodostaa aivan oman eliöyhteisönsä, kun Vuoksen vesi ei virtaa sen kautta.

Mellonlahden syntyä, kasvillisuutta ja ekosysteemiä esittelevä luontopolku pistäytyy myös Mellonmäellä, josta on hyvät näköalat yli Imatrankosken ja naapurikaupunki Svetogorskiin asti.

Paras aika vuodesta: toukokuu-lokakuu

Saapuminen

Luontopolku lähtee Inkerinaukiolta, Imatrankosken sillan läheisyydestä.

Osoite: Inkerinaukio, 55100 Imatra

Kohokohdat

Kuukansaaressa Mellonlahdella on nuotiopaikka, jonne pääsee siltaa pitkin pengertieltä tai rantapolun kautta.

Mellonmäellä sijaitsevat Mellonmäen hyppyrimäet ja kuntoportaat. Mäen huipulla on myös kota, jossa voi pitää evästauon.

Lisätietoa

- Mellonlahden luontolenkki -opasvihko
- Lue QR-koodista reitin kartta ja tarkat tiedot

6

Muinaiskohteet

Risuniemen luontopolku

2,5 km

Kohtalainen

Kuvaus

Risuniemen luontopolku tarjoaa liikkujalle monimuotoista lehtometsäluontoa Saimaan rannalla lähellä Kaukopään tehtaita.

Polun varrella on 26 luontopolkutaulua, jotka esittelevät kasvillisuutta ja eläimistöä sekä alueen historiaa.

Reitti on merkitty punaisin maalimerkein.

Polku kulkee osittain samaa matkaa Imatran kaukovaellusreitti (E10) -osuuden kanssa, jolla on siniset maalimerkit.

Risuniemen luontopolun huollosta ja ylläpidosta vastaa Imatran kaupunki.

Saapuminen

Luontopolun lähtöpisteellä on parkkipaikka.

Osoite: Saarlammentie 110, 55800 Imatra

Kohokohdat

Saunalahdella on ehkä reitin kauneimmat maisemat.

Reitin varrella on myös tulipaikka tehdasnäkymillä. Kyltti nuotiopaikalla kertoo, että olosuhteiden salliessa voit tehdä nuotion maanomistajan luvalla.

Paras aika vuodesta: maaliskuu-marraskuu

Lisätietoa

- Lue QR-koodista reitin kartta ja tarkat tiedot

Luontokohteet

Seppoin polku

4,2 km

Kohtalainen

Kuvaus

Seppoin polku on Raution kaupunginosan ja Vuoksenniskan yhdistävä ulkoilureitti. Kaunis ja esteetön kolmen Sepon mukaan nimetty polku kulkee Immolanjärven maisemissa.

Reitti kulkee Imatran golfkentän läpi, jossa tulee huomioida turvallisuus pysymällä reitillä. Reitin varrella on useita levähdyspaikkoja, kuten Vuoksenniskan lietteen uimaranta.

Raution kylän rannoilta avautuvat viehättävät näkymät Immolanjärvelle. Maasto on helppokulkuista, joten reitti sopii myös liikuntarajoitteisille

Paras aika vuodesta: toukokuu-lokakuu (kuljettavissa ympäri vuoden)

Saapuminen

Raution kaupunginosaan, Kohonkujan lähelle, liikennöi paikallisbussilinja. Immalan lietteen uimarannan läheisyydessä on paikoitustilaa.

Osoite: Vesikatu 1B, 55800 Imatra (uimaranta)

Päätepiste: Kohonkujan pää, 55910 Imatra

Kohokohdat

Reitin varrelle jää Immalanlietteen uimaranta, kota ja kuntoilulaitteita, jotka ovat kaikkien käytössä. Lietteen lintutornista avautuu näkymä Immalanjärvelle.

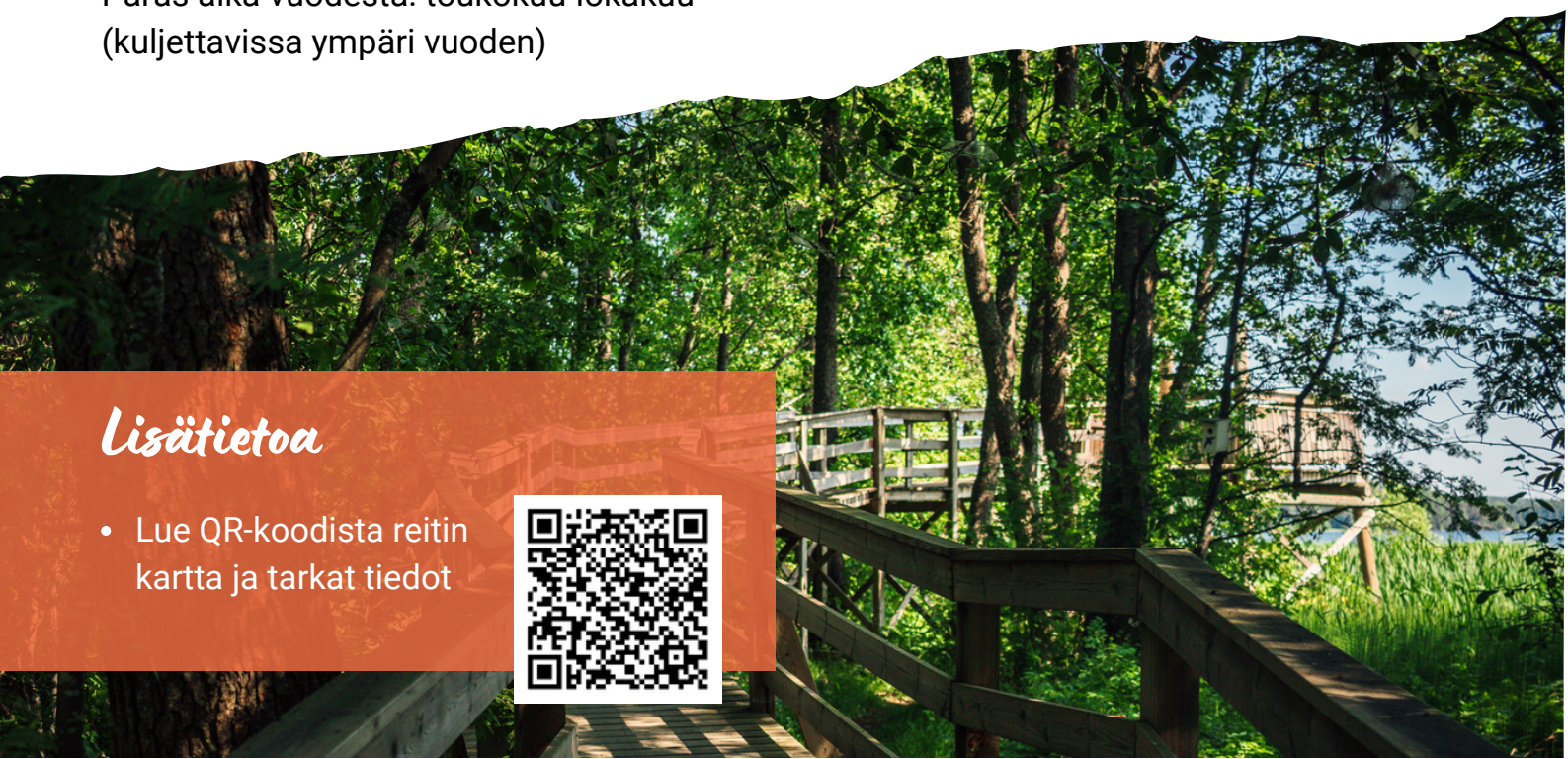

Lisätietoa

- Lue QR-koodista reitin kartta ja tarkat tiedot

8

Muinaiskohteet

Tainion luontopolku

5,8 km

Kohtalainen

Kuvaus

Tainion luontopolun varrella on 40 rastipistettä. Rasteilla kerrotaan Vuoksen varsien luontokohteista, historiasta sekä ihmisen toiminnasta. Pääpaino on kasvilajiston esittelyssä, mutta myös lintuja ja hyönteisiä huomioidaan.

Kirkonmäki liittyy läheisesti Vuoksen maisemaan Vedenpyhityspuiston kautta. Puisto on perustettu vuonna 1998.

Tainion luontopolun huollosta ja ylläpidosta vastaa Imatran kaupunki.

Paras aika vuodesta: huhtikuu-lokakuu

Saapuminen

Tainion luontopolku lähtee Imatran keskusliikenneasemalta. Keskusliikenneasemalle pääsee junalla, kaukoliikenteen linja-autoilla ja paikallisbusseilla.

Osoite: Koskikatu 1, 55120 Imatra

Kohokohdat

Pyhälle Nikolaokselle omistettu kirkko on rakennettu vuonna 1956. Kirkko valmistui alun perin rukoushuoneeksi, tsasounaksi, joka myöhemmin vihittiin varsinaisesti kirkoksi.

Kirkon vierellä on Imatran vanhin rakennus – pappilaksi kunnostettu Sienimäen kartano, joka on rakennettu nykyiselle paikalleen 1850-luvulla.

Lisätietoa

- Tainion luontopolku -opasvihko
- Lue QR-koodista reitin kartta ja tarkat tiedot

9

Muinaiskohteet

Ukonniemen monikäyttöreitti

4,9 km

Helppo

Kuvaus

Koe Ukonniemen kauniit rantamaisemat patikoiden tai maastopyöräillen helpolla reitillä. Suurin osa reitistä on polkua ja matkalla on myös teknisesti haastavampaa kivikkoa.

Reitti polveilee keskeisten urheilu- ja ulkoilupaikkojen tuntumassa. Reitti on merkitty sinisin monikäyttöreittiopastein sekä sinisillä nuolimerkeillä.

Reitin varrella:

- Lempukan uimaranta
- Karhumäki Pumptrack
- Ukonniemen laavu
- Ukonlinnan uimaranta

Paras aika vuodesta: toukokuu-lokakuu

Saapuminen

Reitti alkaa matkustajasatamasta, jonne voit tarvittaessa pysäköidä auton. Reitti on ympyräreitti ja loppuu matkustajasatamaan.

Osoite: Satama Imatra, 55420 Imatra

Kohokohdat

Poikkea pitämään taukoa reitin varrella olevalle lampilaavulle.

Voit vuokrata käyttöösi maastopyörän Imatran kylpylästä.

Lisätietoa

- Vuokraamo | Imatran Kylpylä
- Lue QR-koodista reitin kartta ja tarkat tiedot

10

Muinaiskohteet

Vuoksenniskan georeitti

2,5 km

Helppo

Kuvaus

Vuoksenniskan asuinalue on rakennettu mannerjäätikön reunaan kerrostuneelle muodostumalle eli Ensimmäiselle Salpausselälle.

Metsäpolulta löytyy hieno mannerjäätikön sulamisvesien hiekasta ja sorasta kerrostama delta eli suisto. Polulta pääsee myös sivureitille, joka johtaa komean reunamoreeniselänteen tuntumaan. Sieltä löytyy reunamoreenin osana oleva suuri, mummonmökin kokoinen siirtolohkare.

Vuoksenniskan koulualueen parkkipaikoilla ja polun varrella on Saimaa Geoparkin opasteita, joissa kerrotaan alueen geologiasta.

Paras aika vuodesta: toukokuu-lokakuu

Saapuminen

Lähtö Vuoksenniskan koululla sijaitsevan urheilukentän luota.

Osoite: Vuoksenniskantie 96, 55800 Imatra

Kohokohdat

Yksi Saimaa Geoparkin luonto- ja kulttuurikohteista Imatralla on Alvar Aallon suunnittelema Kolmen Ristin Kirkko, joka on rakennettu myös Ensimmäisen Salpausselän päälle. Kirkolle pääsee Vuoksenniskan metsäpolulta poikkeamalla reunamoreeniselänteelle johtavalle reitille ja jatkamalla kirkon suuntaan.

Lisätietoa

- Vuoksenniskan luontopolkuvihko
- Lue QR-koodista reitin kartta ja tarkat tiedot

11

Kulttuuripyöräily

Vuoksen kulttuurireitti

12,9 km

Helppo

Kuvaus

Vuoksen kulttuurireitti kiertää Vuoksen ympärillä rantaraitteja ja siltoja pitkin. Esteetön maisemareitti kiertää Kruununpuistossa ja Vuoksen varrella.

Reitin varrella:

- Kruununpuisto (kts. sivu 5)
- Imatrankosken kirkko ja kirkkopuisto
- Imatrankosken vanha asemamiljöö
- Veteraanipuisto
- Siitolan kartano
- Pyhän Nikolauksen kirkko ja Vedenpyhityspuisto
- Sienimäen kartano
- Neitsytniemen kartano
- Tainionkosken uoma
- Työväen asuntomuseo
- Tainionkosken kirkko
- Siitolan lauttapaikka
- Kulttuuritalo Virta
- Pässiniemen alue

Saapuminen

Vuoksen kulttuurireitti kulkee Imatran keskusliikenneaseman sivuitse, joten reitille pääsee suoraan junalta ja bussista. Imatran joukkoliikenne liikennöi reitin varrella.

Osoite: Koskikatu 1, 55120 Imatra

Kohokohdat

Veteraanipuisto perustettiin Vuoksen varrelle vuonna 1987 Suomen itsenäisyyden 70-vuotisjuhlan kunniaksi. Puistoon istutettiin rauduskoivu jokaiselle 529 imatralaiselle sotaveteraanille, ja alueelle siirrettiin 13 Salpalinjan panssariestekiveä. Puiston suunnitteli arkkitehti Kari Pärssinen.

Paras aika vuodesta: ympäri vuoden

Lisätietoa

- Johdanto Vuoksen kulttuurireitille
- Kulttuurireitin opas ja kartta
- Lue QR-koodista reitin tarkat tiedot

Muinaiskohteet

Oritsaaren ja Kytösen melontareitti

23,1 km

Kohtalainen

Kuvaus

Melontareitin lähtöpaikka on joko Imatran Kylpylän ja sataman alueella tai vaihtoehtoisesti Ukonniemessä, Imatran Lapinkävijöiden kanoottivajalla.

Kytösensaari on luonnonsuojelualue, jossa ei ole virallista rantautumispaikkaa. Jokamiehenoikeudella rantautuminen on sallittu.

Vesillä on turvallisinta liikkua ryhmässä, jos ei tunne vesialuetta. Ennen retkeä on hyvä tarkistaa sääennusteet. Muista pitää kelluntaliivi yllä.

Reittiin voi yhdistää myös Äitsaaren kierroksen.

Paras aika vuodesta: toukokuu-syyskuu

Saapuminen

Vesille voi lähteä Imatran satamasta, Imatran kylpylän läheltä. Kylpylälle kulkee paikallisbusseja.

Osoite: Purjekuja 2, 55420 Imatra.

Imatran Lapinkävijöiden kanoottien laskupaikka: Ukonniemi, Kalarannantie 220, Imatra 55400

Kohokohdat

Oritsaaressa on Imatran seurakunnan saarikirkko, jonka luona on laituri ja laavu.

Lisätietoa

- Ohjeet turvalliseen vesillä liikkumiseen
- Voimassa olevat varoitukset maa- ja merialueille
- Imatran Lapinkävijät -melonta

13

Muinaiskohteet

Urkonsaaren melontakierros

20,3 km

Kohtalainen

Kuvaus

Urkonsaaressa on kaksi kivikautista asuinpaikkaa ja Urkonsaaresta pohjoiseen sijaitsevan Vasikkaniemen kärjessä lapinraunio.

Reitillä evästauolla voi poiketa Oritsaaressa. Muita virallisia rantautumispaikkoja reitillä ei ole. Halutessaan meloja voi suunnata kohti Suikkalansalmea ja meloa vielä Äitsaaren ympäri. Jokamiehenoikeudella saa rantautua aiheuttamatta häiriötä ja jättämättä jälkiä.

Vesillä on turvallisinta liikkua ryhmässä, jos ei tunne vesialuetta. Ennen retkeä on hyvä tarkistaa sääennusteet. Muista pitää kelluntaliivi yllä.

Urkonsaari kuuluu Lappeenrantaan.

Paras aika vuodesta: toukokuu-syyskuu

Saapuminen

Vesille voi lähteä Imatran satamasta, Imatran kylpylän läheltä. Kylpylälle kulkee paikallisbusseja.

Osoite: Purjekuja 2, 55420 Imatra.

Imatran Lapinkävijöiden kanoottien laskupaikka: Ukonniemi, Kalarannantie 220, Imatra 55400

Kohokohdat

Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Urkonsaaren itäpään kaakkoisrannalla, mäntyä kasvavalla rantatörmällä. Paikka on kallion jakaman hiekkarannan takana. Alueella on myös juoksuhauta.

Lisätietoa

- Ohjeet turvalliseen vesillä liikkumiseen
- Voimassa olevat varoitukset maa- ja merialueille
- Imatran Lapinkävijät -melonta

Reittibingo

Rastita reitit, jotka olet kulkenut. Haasta itsesi tutustumaan kaikkiin Kulttuuri ja luonto -oppaan reitteihin!

Risuniemen luontopolku	Ukonniemen monikäyttöreitti		Urkonsaaren melontakierros
Vuoksen kulttuurireitti	Imatran arkkitehtuuri- ja nähtävyyskierros	Seppoin polku	Vuoksenniskan georeitti
	Tainion luontopolku	Lammassaaren georeitti	Imatran Kruununpuisto
Mellonlahden luontolenkki	Oritsaaren ja Kytösen meltontareitti		Imatran kylpylän luontopolku

Mistä löydät Imatran varhaisimmat kivikautiset asuinpaikat?
Missä sijaitsee Imatran vanhin rakennus?
Missä pääset vierailemaan saarikirkossa?
Mistä löytyy mummonmökin kokoinen siirtolohkare?

Etelä-Karjala on luonnon ja kulttuurin aarreaitta, joka kätkee runsaasti historian merkkejä maastoon ja retkeilyreiteille. Suuri osa noista historian jättämistä jäljistä ovat yhä tuntemattomia suurelle yleisölle.

Tässä Kulttuuri & luonto -oppaassa esitellään Imatran alueen parhaat kulttuuriretkeilyreitit ja -kohteet. Vastaavanlaiset oppaat on tehty Ruokolahdelle, Rautjärvelle ja Parikkalaan.

Oppaan on tuottanut Etelä-Karjalan Liikunta ja Urheilu ry (EKLU) osana Kulttuuriympäristöä liikunnan keinoin -hanketta 2021-2023.